

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**M. Antonii Marsilii Colvmnae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetijs, 1575

Cap. IIII. Vita communis ratio quo primùm tempore exoleuerit, atque
Ecclesiasticorum reddituum in quatuor partes diuisio facta fuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61495)

- tæ genus delegisse fertur Paulus Thebanus sub annum Christi CCLVII. qui persecutionis occasione cupidè arrepta, non ut impiè quidam criminati sunt pusillanimitatis uitio, sed desiderio sublimioris profectus, in uastam Aegypti recessit solitudinem, ibiq; orationibus ac diuinæ naturæ contèplationi assiduè intentus ad centesimū
- 12 usque annum foelicissimè uitam perduxit. † Verùm ut primis secundi præstiterunt; ita quosdam fuisse reperio, qui ita uixerunt, ut uel à primorum illorum laude, quos diximus uocari Monozentas, plurimùm abfuerint, atque hos Sarabeytas Aegyptia lingua dictos refert Cassianus col. 18. c. 5. & 6. Aluarus Pelagi. de planctu Eccl. lib. 2. ca. 51. Cùm enim Ananiæ ac Saphiræ, quorum exemplum plerisque aliquãdiu terrori fuerat, paulatim memoria exoleuisset, coepit auaritia uel inter Monachos inualescere.
- 13 † Quo factum est, ut multi solo Monachorum loco ac nomine contenti, id solùm seruarent, ut ab hominum conspectu procul uiuerent: etenim quibus uiuebant in locis, cellas sibi multas, quas uocabant Monasteria, construebant, eòque necessaria omnia studiosè comportantes commodis suis apprimè seruiebant. Ideoque nec senioris ullius regimen patiebantur, sed ut liberè pecunias possent acquirere ac diuitias undecunque non alijs, sed sibi ipsis aceruatim congerere superioris planè cuiuscunque imperium detrectabant. Hæc de Monozentium, Anachoretarum, ac Sarabeytarum sectis hætenus dicta sunt.

A R G V M E N T V M.

Uita communis ratio quo primùm tempore exoluerit, atque Ecclesiasticorum reddituum in quatuor partes diuisio facta fuerit.

R E R V M

R E R V M S V M M A E .

- 1 Dyonisius sedit anno Christi 260
- 2 Parochia amplificata, ac presbyteris iterum diuisa, quibus ca-
meteria fuerunt adiuncta.
- 3 Circa Syluestri primi tempora laici a communi uita cum cleri-
cis disceserunt.
- 4 Syluester omnium primus sanxit reddituum Ecclesiasticorum
quatuor partes esse faciendas.
- 5 Communis uita tempore, a pauperibus diuites non discerne-
bantur.
- 6 Tertia synodus Romana à Syluestro anno 328. celebrata.
- 7 Mira Dei prouidentia & benignitas erga Ecclesiam suam.
- 8 Constantinus à lepra mundatus, ac à Syluestro baptizatus Ec-
clesiarum edificandarum Christianis licentiam praeiuit.
- 9 De constantini donatione, remisit.
- 10 Decem grauissima persecutiones, quas catholica Ecclesia an-
te Constantini tempora passa est.
- 11 Nicena synodus aduersus Arrianam heresim sub Constanti-
no magno coacta.
- 12 Germania uenit ad fidem tempore, quo Asia & Africa dese-
cerant anno Christi 200.
- 13 Moravia & Boemia ac Polonia anno Christi 1000. fidem su-
sciperunt, quo tempore Asia minor & Syria Maumethanis
spurcitijs infecta sunt ac Graecia magna pars abscissa.

CAPVT QVARTVM.

- V M magis ac magis in dies diuini spiritus au-
ra foelicissimè aspirante Christianorum nu-
merus augetur, subinde anno Christi 260.
- 1 † Dyonisius Ro. Pontifex post Petrū XXV.
  - 2 Euaristi exemplum secutus, † Parochias Urbis Romae à
se quoque auctas, & amplificatas denuo praesbyteris diui-
sit,

sit, eorumq; curæ, & cæmeteria adiunxit, ut martyrum se-
 pulturas tanto ipsi accuratiùs asseruarent: Nec propterea
 tamen dici potest redditus inter Episcopos, & Clerum an-
 tea communes ab eo diuisos, aut quæ inter laycos Christi
 fideles, & clericos eousque extiterat, uitæ communionē
 sustulisse. Hoc enim quantum ad laycos nullibi traditum
 est, quantum uerò ad clericos aliquo post temporis spa-
 3 tio constitutum fuisse legitur. † Rectè autem coijcere mi-
 hi posse uideor circa Syluestri primi Pontificis summi tē-
 pora laicos à communi, cum clericis uita destitisse, cū
 uideam ipsius Syluestri de Ecclesiasticorum reddituum
 inter ipsos quoque sacerdotes distributione decreta ex-
 4 tare. † Is enim sanxit, quatuor Ecclesiasticorum reddituū
 partes esse faciendas, atque ex iis unam Episcopo, alterā
 Clero, tertiam pauperibus, quartam deniq; Ecclesiarum
 restorationi esse applicandā, ideo autem tum pauperum,
 tum etiam clericorum hoc potissimū tempore habenda
 ratio fuit, quia dum fidelium communitio uigebat, paupe-
 5 ribus optimè consultum erat; † quin uerò nec à diuite
 tunc pauper dignosci poterat, clericis pariter nulla daba-
 tur occasio cur uel pro suis laboribus præcipuum aliquid
 haberent, cum quæ ad uictum erant necessaria singulis a-
 bundè suppetent; At communitio hac sublata paupe-
 rum, ecce luctus ac simul clericorum querelæ protinus
 exortæ sunt. Itaq; summus Ecclesiæ Pontifex Syluester,
 ut commissum sibi munus ea, qua par erat, diligentia exe-
 queretur, ac nascenti latiusque in dies serpenti huic ma-
 lo in tempore remedium afferret, quatuor illas, quas dixi-
 6 mus, partes constituit tertia synodo Romæ coacta, † quam
 anno Christi CCCXXVIII. celebratam Onuphrius etiā
 7 consentit. † Operæpretium est hoc in loco summam Dei
 Opt. Max. prouidentiam animaduertere, tum & admirā-
 dam benignitatem, qua ille suam semper Ecclesiam com-

B plexus

plexus est, ac tunc maximè, cum ad desperationem res ad ducta uideri potuisset. Pristinus ille Christianorum ardor ceperat iam tepescere, inter ipsos odia iam propè inualuerant, desidijs ac contentionibus totum Ecclesiæ corpus quatiebatur, ita ut Christianorum nomen passim omnibus despectui fore merito dubitaretur: cum ecce in hac tanta tempestate, ui uentorum undique sæuiente, duo illa salutaria sydera fluctuanti Petri nauiculæ illuxerunt, nimirum Pontifex ille sanctissimus, quem modo diximus, Syluester, item & magnus Constantinus, quorum uterque Christianorum Ecclesiam certatim amplificauit, ornauit

8 illustrauit. † Cum à Syluestro Constantinus, lepra primū mundatus, mox et Christianæ religionis sacris initiatus esset, multa, uariaque in Christianam Remp. contulit ornamenta: edicto enim cavit ut pro solito qui sique Ecclesiam posset ædificare, summumque ipsum Pontificem amplissimis donis decorauit, seu potius quæ illi debita erāt, quæque ipse antea ut deposita detinuerat non grauatiōe restituit. †

9 Qua de re latè Ionaras in principio Constantini Magni inter Bizātinās Historias, Iuo Carnutensis Episcopus in suo decreto, titulo de prima. Rom. Ecclesi. cap. 49. Gratianus c. Constantinus, 96. distinct. Augustinus Steucus de donat. Constātini contra Vallam, Platina in uita Syluestri, Restaurus Castaldus tract. de Imp. cap. 61.

10 ac plerique tradiderunt. † Constat uerò ante id tempus superiorum Imperatorū, opera eorū, qui prouinciis præsidebant, Ecclesiam per annos plus minus trecentos uarijs fuisse uexationibus agitatam, quarum prima sub Nerone fuit, sub Domitiano altera, tertia sub Traiano. Quartam M. Aurelio imperante furentium populorum ac præfidū culpa Christiani perpesi sunt; Seuero quinta tribuitur, sexta Maximiano, septima Decio, Valeriano Octaua, Nonam omnium acerbissimam instaurauit Diocletianus,

ac maximè diuturnam, ut potè quæ ad duodecimum vs-
 que annum protracta est. Quam mox asperrima Maxen-
 tij Maximini, Liciniique tempora subsequuta sunt: Qui-
 bus demum deuictis, necatisque Constantinus optatissi-
 mam quietem uniuersis Christi Ecclesiis, quæ in toto or-
 be Romano erant, non solùm attulit, sed etiam optimis le-
 11 gibus, & sanctionibus † (coaeta nimirum aduersus Arria-
 nam hæresim Nicæna synodo) sepsit, ac cõmuniuit. Qua
 ex re facilè est intelligere, quod diximus paulo ante, Deũ
 summum, & optimum, Ecclesiæ suæ semper in tempore
 præstò esse, & quod ex una parte Christiano cultui adem-
 ptum uidetur ex alia restituere. Quod ipsum & à sacra-
 rum literarum peritis quandoque animaduersum est, &
 quisque optimè perspiciet, qui ad totam historiæ seriem,
 quæ ad res Ecclesiasticas attinet, animũ intèderit. Vix dũ
 Iudæi diuino patrocínio se se indignos præstiterant, cum
 ad uerum Dei cultum se se gentes contulerunt, atque ex
 ijs quoties natio aliquando defecit, alias atque alias sub-
 inde suggerere nunquam destitit diuina clementia, ut sè-
 per esset, quæ in prioris deficientis locum quasi sufficere-
 12 tur. † Itaque quo tempore Asiæ maioris, & Aphricæ iactu-
 ram fecit Ecclesia; Germania, quæ ad illud usque tempus
 in Idolatriæ tenebris quasi cæcutierat, ad ueritatis lucem
 13 se contulit annum Domini circiter 200: † quãdo Asia mi-
 nor, & Syria Maumethanis spurcitijs fuerunt infecte, Mo-
 rauia & Boemia fidem Christi susceperunt, & mox Polo-
 nia sub annum Christi Millesimum, ubi magna pars Græ-
 ciæ se ab Ecclesia sciderat. Quod latè pieque in primis
 Ioannes Ecchius inter suas homilias aliquando in me-
 dium adduxit, Homil. 5. contra Turcam, in fi. princ. Tom.
 3. sic ergo, ut ad Constantinum redeam, cum primum cõ-
 munis uitæ consuetudo, ac Charitas ipsa cœpit diminui,
 post Christianorum dissidia, uariasque clades ipsis illatas

tanta per Cōstantinum Imperatorem accessio Religioni Christi facta est, ut quantum ex pristino illo charitatis ardore fuerat detractum, tātum ipsi authoritatis accesserit, cuius ope ij, qui iam sponte minus parebant, legibus ac decretis in officio, uel inuiti retinerentur.

ARGUMENTVM.

Inter Clericos diutius, quàm inter laycos communis uita institutum perdurasse; licet clerici non eodem omnes modo, sed alij alijs sanctius perfectiusq; hanc communionem seruarint.

RERVM SVMMÆ.

- 1 Clerici manserunt in communiōe, licet layci recessissent.
- 2 Leuita quidam a D. Hieronymo reprehensus, quod propria possideret.
- 3 Clerici uictu, & uestitu contenti, debent omnia habere cōia.
- 4 Portio, quæ pauperibus præstatur, ad clericos non pertinebat.
- 5 Communis uita non eodem modo apud omnes clericos seruabatur.
- 6 Multi erant clerici, qui nedum fructus communicabant, sed etiam rerum proprietates, idq; seruabatur potissimum in Cathedralibus Ecclesiis, nu. 7.
- 8 Cænobia ab Apostolis originem traxerunt.
- 9 Canonici cænobiorum, tempore D. Basilij.

CAPVT QVINTVM.

VM laycos præsertim attingunt, quæ proximè tradita sunt, explicandum deinceps nobis est, num clerici, laicis secedentibus, in eodem uita communis statu permanferint:

Quod